

REGIONPLAN OCH BUDGET 2019–2021

FRAMÅT FÖR UPPSALA LÄN

Centerpartiet

NÄROMLAD
POLITIK

INLEDNING OCH SAMMANFATTNING

Den offentligt finansierade välfärden ska präglas av hög kvalitet och tillgänglighet. Den ska vara jämlik och jämställd oavsett bostadsort, språk, kön, religiös tillhörighet eller sexuell läggning. Oavsett om den offentligt finansierade välfärden utförs av kommuner, regionen, företag eller föreningar ska människors behov och valfrihet stå i centrum.

Region Uppsala står inför mycket stora ekonomiska problem och trots goda förutsättningar kan vi se tillbaka på ett antal förlorade år vad gäller ekonomiskt ansvarstagande. Det handlar inte bara om Akademiska sjukhuset som har haft svårt att hålla budget, även inom kollektivtrafikens område har det årligen skett budgetöverskridanden, om än med betydligt lägre belopp.

Tertialrapporten visar att tendensen håller i sig också för 2018. Akademiska sjukhuset lämnar en prognos på -120 miljoner kronor och UL:s underskott uppskattas till -10 miljoner kronor.

Samtidigt finns det stora brister, framför allt när det gäller den vård som länsinvånarna får. Det finns inte bara köer, det är även svårt att överhuvudtaget få kontakt med vården.

Detta visar att det behövs ett nytt ledarskap för Region Uppsala.

Utveckla en närmare vård i hela länet

Vårdköerna har ökat i Uppsala län. Idag tar det alldeles för lång tid för att komma fram till sjukvårdsrådgivningen och för att få träffa sin läkare på vårdcentralen. Centerpartiet vill ha en närmare vård i hela länet där valfrihet och kvalitet står i fokus. Där fler får en fast läkare i primärvården och där fler får vård i tid. Vi vill underlätta för fler små personägda vårdcentraler även på mindre orter och även flytta mer vård från Akademiska sjukhuset ut i länet.

Vi vill göra om sjukvårdssystemet i grunden och först och främst definiera vilka framförallt mindre orter i länet som behöver förstärkningar i vården med närmottagningar och planera för utvecklingen av flera vårdcentraler och vårdcentra i hela länet.

Bli Sveriges ledande arbetsgivare inom hälso- och sjukvård.

Under mandatperioden har köerna till Akademiska Sjukhuset vuxit. Detta beror till stor del på brist på personal. En dålig politisk styrning har lett till att många framförallt sjuksköterskor har sagt upp sig och lämnat Region Uppsala. Detta har lett till skenande kostnader för hyrpersonal och att patienter hamnar i kläm.

Centerpartiet vill att Region Uppsala ska bli Sveriges arbetsgivare inom hälso- och sjukvården.

Man ska kunna bo, leva och arbeta i hela länet

Centerpartiet vet att det är småföretagare, inte staten, kommunerna eller regionen som skapar jobben. Därför måste det bli enklare att starta och driva företag och det måste bli billigare att anställa fler. Man måste även kunna driva företag på landsbygden och i de mindre orterna.

Därför vill Centerpartiet fortsätta satsa på ökat bredbandsutbyggnad och arbeta tillsammans med länsstyrelsen för att underlätta nybyggnationer även på vår stora landsbygd.

Bättre priser för bussresor över zongräns

En stor brist i kollektivtrafikens taxesystem är att resor över zongräns blir mycket dyrt oavsett hur långt man åker. En resa på bara någon kilometer kan idag stå resenärer dyrt ifall man reser över zongränserna. Detta är inte rimligt. Därför vill Centerpartiet se över priserna för resor över zongräns för att göra det än mer prisvärt att ta bussen oavsett om man reser över en zongräns eller inte.

Elektrifiera stadsbusstrafiken i Uppsala och trafiken i Enköping och Bålsta

Regionen har en mycket viktig uppgift att säkerställa att målet om en fossilfri kollektivtrafik 2020 nås och att aktivt bidra till den gröna omställningen. Idag går den planerade elektrifieringen av stadsbusstrafiken i Uppsala för långsamt. Centerpartiet tar ansvar. Vi vill se två helt eldrivna stadbuslinjer 2019, för att nå målet att hälften av stadsbusstrafiken är elektrifierad 2025 och att stadsbusstrafiken är helt elektrifierad 2030. När det gäller tätortstrafiken i Enköping och Bålsta vill vi nå målet att den är helt elektrifierad 2025.

Övertagande av Gamla Uppsala museum

Gamla Uppsala är ett kulturhistoriskt område av världsklass. Genom senare tiders utgrävningar har området blivit än mer intressant. Idag finns där ett museum, Gamla Uppsala museum, som drivs av staten. Museet har dock inte utvecklats sedan starten och lever långtifrån upp till den potential som det borde ha.

Region Uppsala bör på sikt ta över ansvaret för museet så att det, tillsammans med omgivande område, kan utvecklas till ett besöksmål med internationell lyskraft. Detta förutsätter en överenskommelse med staten, där Gamla Uppsala museum får en rimlig statlig finansiering inom ramen för kultursamverkansmodellen. Organisatoriskt kan Gamla Uppsala museum lämpligen bli en del av Upplandsmuseet.

NÄRA VÅRD I HELA LÄNET

En närmare vård i hela länet

Region Uppsala har i Regionfullmäktige slagit fast den strategiska inriktningen för länets vård i dokumentet Effektiv och nära vård 2030. Centerpartiet står bakom inriktningen i detta dokument och anser att det ska vara vägledande för den fortsatta utvecklingen av vården i Uppsala län. Däremot finns det delar i underlagsrapporten där vi inte delar verklighetsbeskrivning och slutsatser. Vi ser till exempel att många väl fungerande vårdcentraler idag har betydligt färre än 10 000 listade patienter.

En fungerande sjukvård ger vårdpersonal mer tid till dem som behöver ett fysiskt möte. Allt mer av vården kommer i framtiden att utföras utanför sjukhusen, i många fall i patientens hem och med delaktighet i fokus. Lokala möjligheter och nytänkande kombinerat med modern teknik, digitala lösningar och mobila vårdinrättningar kan bidra till att servicen, omsorgen och den nära vården blir bättre för patienterna.

E-hälsa handlar inte enbart om att läsa sina journaler och boka besök till vårdgivare på nätet. Digitala vårdcentraler med möjlighet att träffa sin läkare via en app i mobiltelefonen, läsplattan eller datorn är viktigt redan nu, men kommer vara det i ännu högre grad framöver. Det är viktigt att den digitala vården på ett bra sätt integreras med övrig vård.

Närmottagningar

I Effektiv och nära vård lanseras begreppet Närmottagningar för den typ av mottagningar som idag finns på vissa mindre och medelstora orter, i form av vårdcentralsfilialer eller distriktssköterskemottagningar.

Att utveckla närmottagningarna är en av de viktigaste delarna under de närmsta åren. De kan vara av väldigt varierad omfattning, från en nästan fullt fungerande vårdcentral till ett mottagningsrum för en distriktssköterska. I många fall kommer det att kräva ett mycket nära samarbete med berörd kommun för att få en effektiv användning av de gemensamma resurserna.

Centerpartiet anser att det behöver utarbetas principer för lokalisering av närmottagningarna. Vi ser att det till exempel kan handla om sådant som storlek på ort, om det finns annan verksamhet som tjänar på samverkan, till exempel äldreboende eller skola och avstånd till annan vård.

Grundläggande ser vi att de orter som idag har till exempel distriktssköterskemottagningar kommer att ha mottagningar också i framtiden. Utöver detta är det rimligt att det etableras mottagningar också på andra orter, det kan till exempel handla om Söderfors, Grillby, Skokloster, Vänge och Vattholma. I samband med att en ny vårdcentral byggs i Almunge bör närmottagningar lämpligen etableras i Knutby och Länna.

Vårdcentrum och vårdcentraler

Grunden för primärvården är vårdcentralen. Här finns det idag ett vårdvalssystem som gör att det är du som patient som väljer vid vilken vårdcentral du vill lista dig. Centerpartiet kommer alltid att försvara din rätt att välja.

Ersättningssystemet inom vårdvalet behöver också utvecklas så att det i större utsträckning skapar förutsättningar för fler etableringar utanför länets största tätorter. Systemet behöver också utvecklas så att det till exempel gynnar de som kan ge patienter samma vårdkontakt under en längre tid, framför allt för äldre och för personer med kroniska sjukdomar.

Tillgång till specialistläkare inom flera olika områden ska finnas inom primärvården efter behov.

Många av de patienter som idag söker sig till akutmottagningarna vid sjukhusen kan istället få sitt vårdbehov tillgodosett bättre på vårdcentralen, men det behövs också en tydlig struktur med vårdcentrum som kan ta en större del av vården. Där ska det bland annat finnas möjlighet att komma till vården alla dagar dygnet runt, de ska ha närvårdsplaster i samverkan

med kommunerna och de ska vara en samlad plats för att föra ut vård från framför allt Akademiska sjukhuset.

Vårdcentrum bör utvecklas från de verksamheter som idag finns i Tierp och Östhammar, samt vid Enköpings lasarett. Det behöver också byggas upp på fler orter, inte minst i centrala Uppsala för att inte tvinga patienterna att söka vård på Akademiska sjukhuset. Även Bålsta och Knivsta utpekas i Effektiv och nära vård 2030 som orter där förutsättningarna för vårdcentrum kan finnas i nära framtid.

Sjukhusvård på rätt nivå

För att Akademiska sjukhuset även i framtiden ska vara ett av de dominerande universitetssjukhusen i landet är det viktigt att det vid sjukhuset bedrivs en bred verksamhet inom alla specialiteter i nära samarbete med Uppsala universitet. Allt kan dock inte göras på Akademiska sjukhuset och en strategi behöver tas fram för vilka områden Akademiska sjukhuset ska uppnå internationell lyskraft.

Akademiska sjukhuset har bra förutsättningar att sälja mer högklassig vård internationellt, och detta kan vara ett sätt att skapa effektivitet genom ett bättre utnyttjande av lokaler och andra resurser.

Goda förutsättningar finns för ett intensifierat samarbete mellan Akademiska sjukhuset och Enköpings lasarett i syfte att använda våra resurser optimalt och därigenom bidra till att minska köerna. En av faktorerna bakom framgångarna för Lasarettet i Enköping är dock de småskalefördelar som finns med att vara en mindre och mer flexibel enhet.

Lasarettet i Enköping behöver utvecklas ytterligare som ett centrum för viss kirurgi i länet och regionen. Det, tillsammans med länsdelsuppdraget när det gäller bland annat akutmottagningen, är basen för lasarettets verksamhet.

Rehabilitering

Alla med rehabiliteringsbehov behöver fungerande rehabiliteringskedjor där alla tar ansvar. Väl utvecklade samarbeten mellan regionen, länets kommuner, försäkringskassan och andra statliga aktörer är en förutsättning för detta. Det gäller från det att man är inskriven på sjukhuset, att så snabbt som möjligt komma tillbaka i arbete och få en välfungerande vardag i sin hemmiljö.

Rehabilitering ska kunna ges utan remiss hos exempelvis sjukgymnast, naprapat eller kiropraktor. Även när det gäller habilitering är det nödvändigt med ett välutvecklat samarbete mellan regionen och länets kommuner. Oavsett var man bor i länet ska man kunna få habiliteringsinsatser efter behov. Rehabiliterande behandlingar ska kunna erbjudas genom avtal med privata hälso- och sjukvårdsgivare inom rehabiliteringsområdet.

Det förebyggande arbetet

Att allt fler människor lever och får vara friska längre är positivt men det ställer också krav på välfärdens utformning och finansiering. Tidiga och förebyggande insatser är de bästa, både för individen och för samhället i stort.

Det är därför viktigt att utveckla det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Länets Hälsoäventyr är ett bra exempel på ett förebyggande arbete, som idag bedrivs framgångsrikt bland barn och unga.

En förbättrad folkhälsa är en viktig del i att klara välfärdens finansiering. Samhällets uppgift är att ge förutsättningar för att våra invånare ska kunna ta ansvar för sitt välbefinnande, sin hälsa och livsstil.

För att förbättra arbetet behöver hela samhället bidra. Både kommunerna och regionen har ett ansvar för att stödja folkhälsoarbetet. I praktiken sker dock mycket inom olika folkrörelser, till exempel idrottsrörelsen. Ska vi lyckas med folkhälsan måste alla delar av samhället vara med, och alla delar av samhället måste också tillåtas vara med.

För den som önskar ska det vara lätt att få hälsoundersökningar, screeningundersökningar och provtagningar av olika slag för att upptäcka sjukdomar på tidigt stadium.

En god arbetsgivare

Region Uppsala står inför flera utmaningar kopplat till kompetensförsörjning. Det gäller i alla olika delar av regionens verksamhet, men är mest kritiskt när det gäller vården.

Arbetsbelastningen och personalomsättningen upplevs som hög, inte minst på Akademiska sjukhuset. Det är också tydligt att den personalpolitik som i praktiken bedrivits under den senaste mandatperioden bidragit till de problem med personalförsörjning som Region Uppsala upplever.

Centerpartiet vill därför arbeta aktivt för att Region Uppsala ska bli Sveriges ledande arbetsgivare inom hälso- och sjukvård. Detta förutsätter att ansvar och befogenheter finns långt ner i organisationen. En strävan efter alltför mycket likriktning kan lätt leda till system som egentligen inte passar för någon.

Underlätta för personägda vårdcentraler

Finansieringen av hälso- och sjukvården är ett gemensamt åtagande som vi alla är med att finansierar. När det gäller vem som utför vården bör det vara kvalitet och människors val som avgör. Det finns många exempel på att företag som bedriver en vård som är både bättre och med bättre bemötande av patienterna.

Inte minst mindre, personägda, verksamheter uppvisar ofta mycket bra resultat och fungerar bättre än de som finns i en större organisation. Centerpartiet vill därför att det ska bli enklare för läkare att starta små, personägda vårdcentraler. Det möjliggör för orter som tidigare inte haft någon vårdcentral att få en närmare vård.

Privata alternativ inom hälso- och sjukvård ska ha samma villkor som offentligt drivna verksamheter.

Uppdrag nära vård i hela länet

1. Ta fram en plan för genomförande av Effektiv och nära vård 2030. Definiera vilka orter som behöver förstärkning med närmottagningar och plan för att utveckla vårdcentra i hela länet.
2. Genomföra en översyn av ersättningssystemet inom vårdval för att underlätta etableringen av vårdcentraler och mottagningar utanför de största tätorterna och för att stärka kontinuiteten för personer med kroniska sjukdomar och äldre.
3. Regionen och kommunerna ska samverka kring psykisk ohälsa, missbruk och hälsofrämjande åtgärder.
4. Ta fram en plan för att bli Sveriges ledande arbetsgivare inom hälso- och sjukvård.

REGIONAL UTVECKLING I HELA UPPSALA LÄN

Centerpartiet vet att det är småföretagare, inte staten, kommuner och regionen som skapar jobben. Därför måste det bli enklare att starta och driva företag och det måste bli billigare att anställa fler. Man måste även kunna driva företag på landsbygden och i de mindre orterna.

Centerpartiet vill särskilt stödja nyföretagande inom turism och de gröna näringarna som kan skapa många arbetstillfällen på landsbygden. Vi vill underlätta för den som är beredd att ta initiativ och investera i ny verksamhet i gamla byggnader såsom gårdsbutiker i ladugårdar med mera. I vårt län finns många riksintressen som ibland kan stoppa näringslivets utveckling. Centerpartiet vill underlätta den avvägningen genom att förstärka dialogen med länsstyrelsen och se till att tillgängliga bidrag kommer ut till dem som är berättigade.

För oss i Centerpartiet är det viktigt att bevaka hur kommun och region utformar sina förfrågningsunderlag för måltidsupphandlingar så att det möjliggör för mindre näringsidkare och producenter i närområdet att lämna anbud.

Enklare att bo och verka på landsbygden

Centerpartiet i Region Uppsala vill arbeta aktivt för regionala samarbetsprojekt tillsammans med kommuner och Länsstyrelsen för att skapa nya hållbara boendemiljöer i lägen med goda kommunikationer där människor vill bo.

Regelförenklingar måste vara mer långtgående på landsbygden utan krav på detaljplan. Det måste råda en stor frihet för markägare och lokala byggföretag att få bygglov beviljade också för lägenheter och småhusområden utanför planlagda tätorter. För att inte stoppa utvecklingen på landsbygden, vilket helt i onödan sker idag på grund av stelbenta regelverk, vill Centerpartiet att man på regional nivå ska påverka länsstyrelsen till en högre flexibilitet kopplat till regelverket.

Bredband i hela länet

Digitaliseringen för människor i världen närmare varandra! Den digitala infrastrukturen är helt nödvändig för att vi ska kunna arbeta och bo i hela landet. Informationsteknologi i form av tillgänglig bredbandsuppkoppling med hög kapacitet i hela vårt land innebär enorma möjligheter för skapandet av nya arbetstillfällen.

Därför vill Centerpartiet fortsätta det målmedvetna arbetet med att stötta utbyggnaden av bredband i hela länet. Vi vill påskynda och påverka målsättningar och tidsplaner samt medverka till bildandet av fiberföreningar.

Uppdrag regional utveckling i hela Uppsala län

1. Region Uppsala i all verksamhet ska sträva efter att underlätta boende och företagande på landsbygd om mindre orter.
2. Medverka till att alla invånare i Uppsala län ska ha tillgång till bredband med hög hastighet.
3. Bidra till att Uppsala län har ett företagsklimat i världsklass och stöttar i den mån det är möjligt länets alla små och medelstora företag och även ungas entreprenörskap
4. Skapa bättre förutsättningar för att utöka antalet arbetsplatser på landsbygden.

EN GOD MILJÖ I HELA UPPSALA LÄN

För Centerpartiet är det en självklarhet att vi ska vara ett ledande län i miljö- och klimatarbetet. Samtidigt vill vi att förutsättningarna för att vara miljövänlig i vardagen ska bli enklare. Det ska vara lätt att göra rätt. Vi kommer därför bland annat att verka för att offentliga verksamheter utgår ifrån en offentlig upphandling som är hållbar och ställer höga miljö- och hälsokrav.

Sund och säker mat

Med en ökad befolkning är det nödvändigt att säkerställa en hållbar och ökande livsmedelsproduktion inom länet. En ökad självförsörjningsgrad minskar dessutom hela landets sårbarhet inför kriser och störningar i livsmedelsproduktionen i vår omvärld. Region Uppsala bör vara beredd att ta en ledande roll i att förverkliga den regional utvecklingsstrategins mål om en ökad produktion i jordbruks- och trädgårdssektorn i länet.

Centerpartiet ser det som en självklarhet att den mat som serveras i våra offentliga verksamheter är hållbar. Det innebär att upphandlingen ska prioritera närodlad i så hög grad som möjligt. Det svenska jordbruket är ett av det mest framstående i världen när det kommer till biologisk mångfald, djurskydd och låg antibiotikaanvändning.

Säker tillgång till vatten

Vatten ett avgörande livsmedel. Idag är dricksvattenförsörjningen en begränsande faktor för Uppsala läns tillväxt. I det sammanhanget är inte minst Uppsalaåsen en viktig del. Idag fylls vattenmagasinet på från sjön

Tämnaren. Regionen bör följa sjöns utveckling vad gäller vattenvolym och ta ett samordningsansvar för åtgärder som syftar till att långsiktigt säkra vattentillgången i Tämnaren.

Centerpartiet kommer vidare att driva på för att Region Uppsala ska bli ett föregångsexempel i hållbarhet när det gäller utsläpp till vatten. Som ett kustliggande län med många sjöar och vattendrag, har vi ett särskilt ansvar att säkerställa att läkemedelsrester inte hamnar i våra vatten. Därför vill vi arbeta regionalt ihop med kommunerna för att minska läkemedelsläckagen till miljön.

Uppdrag

1. Region Uppsala ska erbjuda sig att ta en ledande och samordnande roll vad gäller vattenförsörjningen i Uppsala län.
2. Region Uppsala ska verka för att förverkliga den Regional utvecklingsstrategins mål om att öka produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn.
3. Säkerställa att kraven i Region Uppsalas livsmedelsupphandlingar motsvarar svenska djurskydds- och miljökrav.
4. Arbeta för minskad antibiotikaanvändning.

KOLLEKTIVTRAFIK OCH INFRASTRUKTUR I HELA LÄNET

För att hela länet ska leva måste du ha möjlighet att välja vart du vill bo och jobba. Att kunna ta sig mellan hem och jobb, skola och fritidsaktiviteter på ett smidigt och miljövänligt sätt är en självklarhet för oss. För att kunna ställa om till en fungerande kollektivtrafik krävs det att människor i större utsträckning kan nyttja kollektivtrafiken som ett realistiskt alternativ till bilen.

Utveckla kollektivtrafiken på landsbygden

Det behöver finnas en väl utbyggd kollektivtrafik som når alla tätorter i länet och en god tillgång till hållplatser mellan tätorterna. För kollektivtrafiken är det viktigt med attraktiva hållplatserna och väderskydd.

Kollektivtrafiken på landsbygden behöver utvecklas. Centerpartiet vill att det ska vara möjligt att i större utsträckning använda skolskjuttrafiken även om man inte är skolelev och utanför skolans läsår. Därför vill vi införa anropsstyrd trafik på dessa linjer under skolloven. Tidtabellen skulle fortsätta att gälla, men bussen skulle inte gå annat än om någon behövde resa just den turen.

Vidare bör man samordna kollektivtrafik på landsbygd och i småorter med andra former av persontransporter som skolskjuts och färdtjänst. Olika former av samåknings initiativ bör också uppmuntras.

Fler spår och fler stationer

En stor del av resandet sker idag med tåg. Här finns stora behov av förstärkningar. Tågtrafik ger snabba förbindelser mellan större städer och är därför viktigt framförallt för pendling och näringsliv. För Centerpartiet är det självklart att alla stationsorter längs järnvägen ska ha bra trafik, och inte bara de större städerna. Strategiska tågstopp längs vägen kommer att vara ett viktigt incitament för människor att välja att bo på dessa orter.

För Uppsala län och Mälardalens utveckling är förverkligandet av en järnvägslink mellan Enköping och Uppsala viktig. Den skapar inte bara bättre möjligheter att resa mellan Uppsala och Enköping. Den knyter också samman Uppsala med Västerås, Örebro och övriga delar av västra Mälardalen.

Utveckla vägnätet i hela länet

Den viktigaste delen i länets infrastruktur är vägnätet. Även för den som reser den större delen av resan med tåg börjar ofta resan med cykel, buss eller bil längs en väg. För att förbättra restiderna vill därför Centerpartiet att det finns trafiksäkra vägar av bra standard i hela länet. Det innebär exempelvis att väg 288 ska byggas färdig med mötesfri standard fram till Börstil.

Det behövs fortsatta offentliga satsningar också på det enskilda vägnätet. Oavsett om man går, cyklar, kör bil eller åker buss så är ett säkert vägnät en nödvändighet.

Sammanhängande regionalt cykelvägnät

Centerpartiet kommer att medverka till mer hållbara transporter, både när det gäller persontrafik och gods. Att cykla är bra för både hälsan och miljön. Då behöver det finnas bra möjligheter att ta sig fram på cykel. Ett sammanhängande regionalt cykelvägnät bör skapas, både för vardaglig cykling till och från arbete och studier men också för besöksnäring och rekreation.

Bättre och miljövänligare kollektivtrafik

Uppsala län har en förhållandevis väl utbyggd kollektivtrafik, men är också ett län som växer och vi är ett län med höga miljöambitioner. Ska vi klara detta kräver det en fungerande kollektivtrafik som också måste finansieras.

För att undvika behovet av att försämra kollektivtrafiken behöver de ökade kostnaderna finansieras med en kombination uppräknings av bidrag från regionen och intäkter från resenärerna.

För korta resor över zongräns är dagens enkelbiljettpriser inte fullt konkurrenskraftiga. En biljett speciellt anpassad för denna typ av resor bör tas fram så att resor på som är kortare än ungefär en mil inte kostar mer än motsvarande resa inom en zon.

Där det är möjligt och kommersiella aktörer vill ta ansvar för en viss trafik bör detta uppmuntras. Regionen bör då så långt möjligt säkerställa att denna trafik ändå kan inordnas i gemensamma biljettsystem, till exempel Movingo.

Regionen har en mycket viktig uppgift att säkerställa att målet om en fossilfri kollektivtrafik 2020 nås och att aktivt bidra till den gröna omställningen. Idag går den planerade elektrifieringen av stadsbusstrafiken i Uppsala för långsamt. Centerpartiet tar ansvar. Vi vill se två helt eldrivna stadbuslinjer 2019, för att nå målet att hälften av stadsbusstrafiken är elektrifierad 2025 och att stadsbusstrafiken är helt elektrifierad 2030.

När det gäller tätortstrafiken i Enköping och Bålsta vill vi nå målet att den är helt elektrifierad 2025.

Uppdrag kollektivtrafik

1. Region Uppsala ska ta fram en biljett för korta resor över zongräns.
2. Möjliggör att resa med skolskjutslinjer också utanför skolåret genom anropsstyrd trafik.
3. Tillsammans med Uppsala kommun och Gamla Uppsala buss få på plats två helt eldrivna busslinjer till år 2019.
4. Region Uppsala ska aktivt underlätta för ideella föreningar eller andra att bidra till en mer attraktiv kollektivtrafik, till exempel genom att ta ansvar för hållplatser.
5. Region Uppsala ska inom ramen för En Bättre sits ta initiativ till elvägar för godstransporter Mälardalen.

KULTUR FÖR HELA UPPSALA LÄN

Kulturen är ett brett begrepp som innefattar allt från opera till biobesök och den lokala hembygdsföreningen. Kulturen är en av de grundpelare vart på vårt demokratiska samhälle vilar. Den ger oss chansen att skapa och att utvecklas som människor, den breddar våra horisonter och får oss att upptäcka saker vi tidigare inte visste fanns. Kulturen bidrar till att göra oss till mer demokratiska samhällsmedborgare.

Då kulturen är så viktig för alla medborgare är det av yttersta vikt att Region Uppsala ser till att fler får ta del av och vara med och skapa kultur. Kulturen skall finnas där människor finns och därför är det viktigt att kulturen finns såväl på landsbygden som i staden.

Där måste regionen ta sitt ansvar och se till att de regionala kulturinstitutionernas verksamheter sprids ut över hela länet. Antalet scenkonstkaruseller behöver utökas och alla länets kommuner ska få ta del av dessa. En del i att göra kulturen tillgänglig i hela länet är kulturbussarna, som ger skolelever möjlighet att besöka kulturbesöksmål i hela länet. Dessa ska fortsatt erbjudas inom alla kommuner i länet.

För att kulturen skall kunna finnas runtom i hela länet är det viktigt att hitta nya kreativa kulturella former.

Politiken borde inte göra skillnad på olika former av kultur. Alla former skall få finnas på lika villkor. Ett tydligt exempel på när en viss kulturform missgynnas är när regeringen höjde moms på biobiljetter, ett beslut som framför allt drabbade biografer på landsbygden.

Vi är övertygade om att det finns mer potential inom de kulturella näringarna, och vi vill se fler kulturentreprenörer växa upp i vårt län. Centerpartiet ser ingen motsättning med olika typer av kulturbidrag och entreprenörskap. Bidraget kan i många fall vara den hjälp som behövs för att komma igång med sitt företag.

Även om kulturen skall vara offentligt finansierad så ska den stå fri från politiska pekpinnar och ingrepp. Politiken måste kunna erbjuda förutsättningar för en blomstrande kultur med en mångfald av kulturyttringar, utförare och konstnärer.

En mångfald av finansieringsformer som till exempel sponsring och partnerskap är också nödvändig för att säkerställa mångfalden inom kulturens område.

Folkhögskola i Norduppland

För Centerpartiet är även folkbildningen en mycket viktig och naturlig del av kulturen. Den gör kunskap och bildning tillgänglig för alla. Folkbildning har sedan länge varit en av regionens, tidigare landstingets, kärnuppgifter. En viktig del i detta har varit studieförbundens verksamhet. Det är därför av stor vikt att säkerställa folkbildningens finansiering.

Region Uppsala har idag egen folkhögskoleverksamhet, Wiks folkhögskola, med en filial i Uppsala. I länets södra del finns också Biskops Arnös folkhögskola. Folkhögskolan är fortsatt en viktig för utbildning och bildning. Inte minst i samband med att även personer över gymnasieålder behöver utbildning, kan folkhögskolan i många fall vara en bra väg. Centerpartiet anser därför att det borde finnas en folkhögskoleutbildning också i länets norra delar.

Övertagande av Gamla Uppsala museum

Gamla Uppsala är ett kulturhistoriskt område av världsklass. Genom senare tiders utgrävningar har området blivit än mer intressant. Idag finns där ett museum, Gamla Uppsala museum, som drivs av staten. Museet har dock inte utvecklats särskilt mycket sedan starten och lever långtifrån upp till den potential som det borde ha.

Region Uppsala bör på sikt ta över ansvaret för museet så att det, tillsammans med omgivande område, kan utvecklas till ett besöksmål av internationell lyskraft. Detta förutsätter en överenskommelse med staten, där Gamla Uppsala museum får en rimlig statlig finansiering inom ramen för kultursamverkansmodellen. Organisatoriskt kan Gamla Uppsala museum lämpligen bli en del av Upplandsmuseet.

Uppdrag kultur i hela länet

1. Utredda inrättandet av folkhögskolefilial till Wik i länets norra del.
2. Under 2019 komma överens med staten om övertagande av Gamla Uppsala museum.
3. Att kultur i vården utvecklas och att samarbetet med professionella lokala kulturaktörer utökas.
4. Att utöka antalet scenkonstkaruseller i länet.

EKONOMI

Budgeten bygger till stora delar på det underlag och de bedömningar som görs i den politiska ledningens Regionplan och budget. Några justeringar har dock gjorts. Budgeten bygger antaganden om normal ökning av intäkterna för kollektivtrafiken till följd av ökat resande och ökade taxor.

Under många år har delar av hälso- och sjukvården fått ospecificerade uppräkningsförökade behov. Detta har dock inte motsvarats av att patienterna fått mer vård. Under 2017 fick länets invånare till och med mindre vård än året innan, trots uppräkningsförökning. För 2019 sker därför ingen sådan uppräkningsförökning.

För senare år i planperioden avser vi att återkomma med ett bättre definierat budgeteringssystem, där generella påslag ersätts med på förhand definierade och prioriterade behov. De generella uppräkningsförökningarna för demografi har därför inte lagts in i respektive styrelses budget för åren 2020 och 2021. De utrymme som finns för förstärkningar kommer fördelas efter en grundlig budgetdialog.

Samtidigt gör vi bedömningen att stora delar av de besparingskrav utöver det generella effektiviseringskravet på en procent som ålagts verksamheterna för 2019 är alltför osäkert. Besparingskravet är 127 miljoner kronor fördelat på olika verksamheter. De effektiviseringar och besparingar som kan genomföras ska genomföras och preliminärt ligger besparingsbetingen för 2020 och 2021 kvar, med undantag för de besparingar som lagts på Primärvården och därigenom Vårdstyrelsen. I samband med genomförande av Effektiv och nära vård gör bedömningen att några sådan ytterligare besparingsbeting inte kan läggas på Primärvården.

INVESTERINGAR

Region Uppsala står inför mycket stora investeringar, inte minst när det gäller Akademiska sjukhuset. I stor sett accepterar vi de investeringsplaner som ligger i Regionplan och budget, även om vi ser att det finns behov att mycket noga pröva varje enskild investering vad gäller omfattning av behoven. Den enda konkreta skillnaden när det gäller detta är att vi sänker investeringen för konferenslokaler och bibliotek på Akademiska sjukhuset, då behovet, inklusive finansiering, av dessa lokaler inte har säkerställts. Vi uppskattar möjligheten till sänkta investeringskostnader till omkring 25 miljoner kronor.

Vi anser också att de nödvändiga åtgärderna vid kvinna/barn och vårdcentrum i Tierp behöver inledas tidigare än vad som framgår av regionplan och budget. Det betyder att de ska inledas under planperioden.

Bibliotek och konferenslokaler Akademiska sjukhuset	- 25 miljoner kr
Tierp vårdcentrum	+15 miljoner kr
Tillskapande av förlossningsplatser	+ 10 miljoner kr

TABELLER

Budget 2019 och finansiell plan 2020-21

mnkr

Resultatbudget	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens nettokostnad	-10 929	-11 453	-11 745	-12 043
Skatteintäkter	9 590	9 983	10 374	10 827
Inkomstutjämning och generella statsbidrag	1 688	1 896	1 981	2 026
Finansnetto	-179	-146	-241	-321
ÅRETS RESULTAT enligt balanskravet	170	280	370	489
Avsättning enligt resultatmål	-170	-238	-247	-257
Avvikelse mot resultatmål	0	42	122	232

Styrelser och nämnders anslagsramar *

Styrelser och nämnders anslagsramar *	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Sjukhusstyrelsen	-6 742	-7 165	-7 339	-7 435
Vårdstyrelsen	-2 286	-2 424	-2 485	-2 553
Trafik och samhällsutvecklingsnämnden	-1 084	-1 133	-1 188	-1 206
Kulturnämnden	-112	-115	-118	-121
Fastighets- och servicenämnden	-82	-72	-73	-64
Varuförsörjningsnämnden	0	0	0	0
Patientnämnden	-5	-5	-5	-6
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning	-6	-6	-6	-6
Regionstyrelsen	-612	-532	-530	-653
Verksamhetens anslagsramar	-10 929	-11 453	-11 745	-12 043